

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
Філологічний факультет
Кафедра філософії та культурології

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан філологічного факультету

проф. Борис БУНЧУК

«12» серпня 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни

СВІТОВЕ ТА ВІТЧИЗНЯНЕ КІНОМИСТЕЦТВО

вибіркова

Освітньо-професійна програма: Культурологія

Спеціальність: 034 Культурологія

Галузь знань: 03 Гуманітарні науки

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

Факультет, на якому здійснюється підготовка фахівців: філологічний

Мова навчання: українська

Чернівці 2024 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Світове та вітчизняне кіномистецтво» складена відповідно до освітньо-професійної програми «Культурологія» (спеціальність 034 «Культурологія»), затвердженої Вченою радою Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича (протокол № 5 від 27 квітня 2022 року)

Розробник та викладач: **Горохолінська Ірина Володимирівна**, докторка філософських наук, доцентка, доцентка кафедри філософії та культурології

Погоджено з гарантом ОП та затверджено на засіданні кафедри філософії та культурології

Протокол № 1 від «12» серпня 2024 року

Завідувач кафедри

Ольга РУПТАШ

Схвалено методичною радою філологічного факультету

Протокол № 1 від «12» серпня 2024 року

Голова методичної ради

філологічного факультету

Алла АНТОФІЙЧУК

1. МЕТА ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

розкрити історію формування, естетичну виразність та соціальну значущість кіномистецтва, специфіку функціонування кінематографу в Україні та світі.

ПЕРЕКВІЗИТИ:

вибіркова дисципліна в цілісності навчального процесу на спеціальності «Культурологія» є вдалим продовженням курсів «Театрознавство», «Культурно-дозвілєва діяльність» й хорошою додатковою професійною складовою для вивчення курсу «Сучасна культура»

2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Дисципліна спрямована на формування у здобувача вищої освіти таких результатів навчання:

Загальні компетентності:

ЗК 5. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

Професійні компетентності:

ФК 3. Здатність критично аналізувати культурні явища та процеси з використанням загальнонаукових та спеціальних наукових методів.

ФК 4. Здатність розуміти та інтерпретувати джерела культури (писемні, речові, візуальні) з урахуванням різних контекстів (історичного, соціального, антропологічного, політичного, релігійного, екологічного тощо).

ФК 5. Здатність використовувати різноманітні джерела інформації та методологічний апарат культурології для виявлення, аналізу культурних потреб суспільства.

Відповідно до ОПП, курс спрямований на досягнення таких *програмних результатів*:

ПРН 5. Збирати, упорядковувати та аналізувати інформацію щодо культурних явищ, подій та історико-культурних процесів.

ПРН 6. Виявляти, перевіряти та узагальнювати інформацію щодо різноманітних контекстів культурної практики, визначати ступінь їх актуальності із застосуванням релевантних джерел, інформаційних, комунікативних засобів та візуальних технологій.

ПРН 7. Розуміти чинники культурної динаміки, принципи періодизації культурних процесів, їх

специфічні риси та характеристики.

ПРН 8. Інтерпретувати культурні джерела (речові, друковані, візуальні, художні) з використанням спеціальної літератури та визначених методик, аргументовано викладати умовиводи щодо їх змісту.

ПРН 10. Розпізнавати та класифікувати різні типи культурних продуктів, визначати їх якісні характеристики на основі комплексного аналізу.

В результаті вивчення дисципліни здобувач вищої освіти повинен *знати*:

- Основні функції та види кіномистецтва.
- Історичні етапи розвитку кінематографу у провідних країнах.
- Особливості становлення кіномистецтва в різних регіонах світу.
- Етапи розвитку кіномистецтва в Україні та його соціальна значущість.

Уміти:

- Аналізувати розвиток кінематографа в різних країнах.
- Пояснювати зв'язок між культурними, політичними та соціальними факторами та кінематографом.
- Оцінювати естетичний аспект кіномистецтва, включаючи вплив поетичного кіно.
- Застосовувати теоретичні знання для аналізу сучасного українського кіно в контексті глобальних тенденцій.

Розуміти:

- Взаємозв'язок між історією розвитку кіна та культурними традиціями.
- Роль кінематографу в соціально-політичному контексті.
- Специфіку українського кінематографу в умовах пострадянського періоду та незалежності.

- Вплив глобалізаційних процесів на сучасне українське кіно.

3. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

3.1 ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ

Навчальна дисципліна «Світове та вітчизняне кіномистецтво»											
Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість		Кількість годин						Вид підсумкового контролю
			кредитів	годин	Лекції	Практичні	Семінарські	Лабораторні	СРС	Індивідуальна робота	
Денна	3	6	3	90	15	-	15	-	60		екзамен
Заочна	немає										

3.2 ДИДАКТИЧНА КАРТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Теми лекційних занять	МОДУЛЬ 1. ІСТОРІЯ ТА ЕСТЕТИЧНА СПЕЦИФІКА КІНОМИСТЕЦТВА У СВІТІ											
Тема 1. Кіно як мистецтво. Функції і види кіна	14	2	2			10						
Тема 2. Виникнення кінематографу та його розвиток у провідних кінокраїнах XX століття (Франція, Німеччина, США та Велика Британія)	18	4	4			10						
Тема 3. Особливості становлення та функціонування кіномистецтва у	14	2	2			10						

Італії, Іспанії, країнах Скандинавії та Східної Європи												
Тема 4. Феномен кіна в культурному житті Сходу та Південної Америки	14	2	2			10						
Разом за ЗМ1	60	10	10			40						
Теми лекційних занять	МОДУЛЬ 2. УКРАЇНСЬКЕ КІНО: ТРАДИЦІЇ ТА СУЧАСНІСТЬ											
Тема 5. Історія розвитку кіна в Україні. Естетичний світ та соціальна значущість українського поетичного кінематографу	16	3	3			10						
Тема 6. Сучасність українського кіна: звільнення від російського впливу та світові резонанси	14	2	2			10						
Разом за ЗМ 2	30	5	5			20						
Усього годин	90	15	15			60						

3.3 ТЕМАТИКА ТА ЗМІСТ ЛЕКЦІЙНИХ ТА СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

Тема 1.

КІНО ЯК МИСТЕЦТВО. ФУНКЦІЇ І ВИДИ КІНА

Лекція – 2 год

Семінарське заняття – 2 год

Питання для вивчення:

1. Двоїста природа та основні функції кіномистецтва й їх прояви в сучасному суспільстві.
2. Види кінематографії, їх особливості та вплив на глядачів.
3. Роль кіна в сучасній культурі. Зміни в функціях кіномистецтва з розвитком нових технологій (цифрові медіа, інтернет).

Тема 2.

ВИНИКНЕННЯ КІНЕМАТОГРАФУ ТА ЙОГО РОЗВИТОК У ПРОВІДНИХ КІНО-КРАЇНАХ ХХ СТОЛІТТЯ (ФРАНЦІЯ, НІМЕЧЧИНА, США ТА ВЕЛИКА БРИТАНІЯ)

Лекція – 4 год

Семінарське заняття – 4 год

Питання для вивчення:

1. Виникнення та розвиток кінематографу у Франції: основні етапи і ключові діячі.
2. Вплив Німеччини на світову кінематографію, зокрема на розвиток експресіонізму.
3. Історія становлення американського кінематографу та його глобальний вплив.
4. Кінематографія Великої Британії: культурні та політичні фактори, які вплинули на її розвиток.
5. Історичні обставини, які визначали кіноіндустрію у XX столітті у Франції, Німеччині та Великій Британії.

Тема 3.

ОСОБЛИВОСТІ СТАНОВЛЕННЯ ТА ФУНКЦІОНУВАННЯ КІНОМИСТЕЦТВА У ІТАЛІЇ, ІСПАНІЇ, КРАЇНАХ СКАНДИНАВІЇ ТА СХІДНОЇ ЄВРОПИ

Лекція – 2 год

Семінарське заняття – 2 год

Питання для вивчення:

1. Розвиток кіномистецтва в Італії: основні етапи та значення для європейського кінематографа.
2. Соціально-політичні фактори розвитку кінематографії в Іспанії.
3. Скандинавські кінематографічні традиції та їх основні відмінності від центральноєвропейських.
4. Вплив Східної Європи на світовий кінематограф: ключові тенденції та імена.

Тема 4.

ФЕНОМЕН КІНА В КУЛЬТУРНОМУ ЖИТТІ СХОДУ ТА ПІВДЕННОЇ АМЕРИКИ

Лекція – 2 год

Семінарське заняття – 2 год

Питання для вивчення:

1. Соціально-культурна роль кінематографа в країнах Сходу, зокрема в Індії та Китаї.
2. Основні тенденції розвитку кіномистецтва в Латинській Америці та їхній культурний вплив.
3. Специфіка розвитку кіна в Японії та Кореї
4. Глобалізація та розвиток кінематографа в цих регіонах.

Тема 5.

ІСТОРІЯ РОЗВИТКУ КІНА В УКРАЇНІ. ЕСТЕТИЧНИЙ СВІТ ТА СОЦІАЛЬНА ЗНАЧУЩІСТЬ УКРАЇНСЬКОГО ПОЕТИЧНОГО КІНЕМАТОГРАФУ

Лекція – 3 год

Семінарське заняття – 3 год

Питання для вивчення:

1. Основні етапи розвитку українського кіномистецтва до Другої світової війни.
2. Українське поетичне кіно, його ключові характеристики та естетичний зміст.
3. Соціальні і політичні аспекти українського поетичного кіно та їхній вплив на розвиток національної ідентичності.
4. Основні фільми періоду радянської України та їхній культурний контекст.
5. Роль українського кінематографа у формуванні культурної самосвідомості.

Тема 6.

СУЧАСНІСТЬ УКРАЇНСЬКОГО КІНА: ЗВІЛЬНЕННЯ ВІД РОСІЙСЬКОГО ВПЛИВУ ТА СВІТОВІ РЕЗОНАНСИ

Лекція – 2 год

Семінарське заняття – 2 год

Питання для вивчення:

1. Вплив подій після 2014 року на розвиток сучасного українського кіно та його звільнення від російської експансії.
2. Ключові тенденції в сучасному українському кінематографі та їхня роль у міжнародному контексті.
3. Тематичне різноманіття сучасного українського кінематографу
4. Міжнародні резонанси українського кіно на міжнародних кінофестивалях.

3.4. ЗМІСТ ЗАВДАНЬ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

№	Тема	Завдання	Год.
1.	Тема 1. Кіно як мистецтво. Функції і види кіна	1. Обміркування ролі кінематографа як мистецтва в сучасному інформаційному суспільстві. <i>(Есе, 4-5 сторінок)</i> 2. Вивчення відмінностей між видовим, авторським та документальним кіно через аналіз конкретних фільмів. <i>(Презентація, 10-12 слайдів)</i>	10
2.	Тема 2. Виникнення кінематографу та його розвиток у провідних кіно-країнах XX століття (Франція, Німеччина, США та Велика Британія)	1. Прослідкування впливу німецького експресіонізму або французького імпресіонізму на розвиток кіномови. <i>(Аналітичний звіт, 3-4 сторінки)</i> 2. Порівняльний аналіз особливостей розвитку кінематографа в США та Великій Британії у XX столітті. <i>(Таблиця-порівняння + короткий аналітичний коментар, 2-3 сторінки)</i>	10
3.	Тема 3. Особливості становлення та функціонування кіномистецтва у Італії, Іспанії, країнах Скандинавії та Східної Європи	1. Аналіз італійського неореалізму: особливості стилю, ключові режисери та їхній внесок. <i>(Презентація, 10 слайдів)</i> 2. Дослідження розвитку кінематографа у Східній Європі: соціальні та політичні фактори, що впливали на його формування. <i>(Реферат, 15 сторінок)</i>	10
4.	Тема 4. Феномен кіна в культурному житті Сходу та Південної Америки	1. Розкриття специфіки впливу традиційних культур Сходу на стилістику та наратив сучасного азійського кіна. <i>(Реферат, 15 сторінок)</i> 2. Аналіз кінематографа Латинської Америки: від політичного кінематографа до фестивального кіно. <i>(Есе, 4-5 сторінок)</i>	10
5.	Тема 5. Історія розвитку кіна в Україні. Естетичний світ та соціальна значущість українського поетичного кінематографу	1. Вивчення українського поетичного кіна: основні стилістичні особливості та їхній вплив на світовий кінематограф. <i>(Аналітичний огляд, 4-5 сторінок)</i> 2. Осмислення творчості одного з режисерів українського поетичного кіна (Параджанов, Ілленко, Осика тощо). <i>(Презентація, 8-10</i>	10

		<i>слайдів)</i>	
6.	Тема 6. Сучасність українського кіна: звільнення від російського впливу та світові резонанси	1. Аналіз основних тенденцій розвитку сучасного українського кінематографа після 2014 року. <i>(Есе, 4 сторінки)</i> 2. Дослідження тем війни та національної ідентичності у сучасному українському кіно. <i>(Презентація, 10-12 слайдів)</i>	10
ПРИМІТКА: Здобувач освіти має право запропонувати, окрім заданих тем та завдань для самостійної роботи, свої, що складають актуальність та цікавість <i>(оцінюється додатковим балом)</i>			60

3.5. ТЕМАТИКА ІНДИВІДУАЛЬНИХ НАВЧАЛЬНО-ДОСЛІДНИХ ЗАВДАНЬ

(за власним вибором студента)

1. Аналіз впливу нових технологій (VR, AR, штучний інтелект) на сучасний кінематограф. *(Есе, 5 сторінок)*
2. Дослідження впливу кінокритики на формування суспільного сприйняття кінострічок. *(Аналітичний огляд, 4-5 сторінок)*
3. Оцінка ролі кінофестивалів (Каннський, Венеційський, Берлінале) у формуванні кіноканону. *(Презентація, 10 слайдів)*
4. Специфіка впливу політичних режимів на кінематограф у різні історичні періоди. *(Есе, 4-5 сторінок)*
5. Окреслення взаємозв'язку літератури та кіно на прикладі екранізацій світової класики. *(Аналітичний звіт, 3-4 сторінки)*
6. Аналіз ролі жінок у кінематографі: режисерки, сценаристки, акторки. *(Презентація, 8-10 слайдів)*
7. Історико-естетичний та тематичний огляд розвитку анімаційного кіно: від початку XX століття до сучасних технологій. *(Аналітичний звіт, 4 сторінки)*
8. Вивчення особливостей роботи незалежних кінематографістів та авторського кіно. *(Есе, 4 сторінки)*
9. Порівняльний аналіз тенденцій у європейському та американському кінематографі XXI століття. *(Аналітичний звіт, 3-4 сторінки)*
10. Вплив стримінгових платформ на виробництво та споживання кіноконтенту. *(Презентація, 10 слайдів)*
11. Аналіз кінематографічних прийомів у кіберпанк-фільмах. *(Есе, 5 сторінок)*
12. Особливості створення історичних фільмів: проблема достовірності та художньої інтерпретації. *(Аналітичний огляд, 4-5 сторінок)*
13. Українське кіно у міжнародному контексті: фільми, що отримали визнання за кордоном. *(Презентація, 8-10 слайдів)*
14. Вплив кінематографа на формування суспільної думки щодо соціальних проблем. *(Аналітичний звіт, 3-4 сторінки)*
15. Огляд сучасних українських документальних фільмів та їхнє значення для суспільства. *(Есе, 4-5 сторінок)*.

4. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Методи лекційного навчання: *лекція-візуалізація* – використання мультимедійних презентацій, відеоматеріалів, графіків, схем та інфографіки для детального представлення історичних етапів розвитку кіномистецтва, аналізу конкретних стрічок та трендів у різних країнах світу; *проблемна лекція* – аналіз ключових питань кіномистецтва через обговорення актуальних тенденцій у сучасному кіно, або ж історичних причин та передумов становлення його специфіки у минулому; *лекція-бесіда* – інтерактивний

формат лекції, де студенти активно залучаються до обговорення культурних та соціальних феноменів кіномистецтва.

Семінарські заняття: *семінар-дискусія* – аналіз основних аспектів кінематографічних стилів та естетичних підходів через критичне обговорення знакових фільмів та кінематографічних рухів, таких як німецький експресіонізм, італійський неореалізм або французька нова хвиля; *семінар-діалог* – метод, що ґрунтується на конструктивному обміні думками, обговоренні та порівнянні класичних і сучасних кінематографічних підходів, таких як традиційне студійне кіно та незалежний авторський кінематограф; *дебати* – аналіз важливих кінематографічних феноменів через зіставлення різних точок зору на актуальні питання кіно, такі як вплив цифрових технологій на кіновиробництво або роль кінокритики у формуванні суспільної думки; *аналіз та обговорення кінострічок* – аналіз конкретних фільмів з акцентом на кінематографічну мову, режисерське бачення, операторську роботу, акторську гру та використання новітніх технологій у кіновиробництві. Студенти повинні представити аргументовані оцінки та пропозиції щодо інтерпретації й удосконалення кінематографічних рішень.

Самостійна та дослідницька робота: *аналітичні конспекти наукових джерел* – вивчення та рефлексія на основі праць із кінознавства, включаючи дослідження кінематографічних стилів, методів режисури, операторської роботи та кінокритики; *підготовка тематичних презентацій* – створення презентацій, що детально розкривають конкретні теми курсу, такі як кінематографічні традиції різних країн, аналіз класичних та сучасних фільмів, режисерські техніки; *написання есе* – аргументоване осмислення кінематографічних феноменів, таких як вплив соціальних і політичних подій на розвиток кіномистецтва, роль кіно у формуванні національної культури; *рецензування кінофільмів* – критичний аналіз сучасних та класичних фільмів з точки зору кінознавчих концепцій та естетичних критеріїв.

Методи інтерактивного навчання під час лекцій та семінарів: *мозковий штурм* – колективний пошук рішень для проблемних питань, що стосуються сучасних кінематографічних тенденцій, таких як розвиток VR- і AR-технологій у кіно, трансформація наративу в епоху стримінгових сервісів; *рольові ігри* – моделювання кінематографічних ситуацій, що передбачають виконання ролей режисерів, операторів, сценаристів та акторів, для відпрацювання комунікаційних навичок та розуміння виробничого процесу кіно; *SWOT-аналіз кінематографічних підходів* – оцінка сильних і слабких сторін різних кінематографічних концепцій, таких як авторське кіно, мейнстрімні блокбастери, документальний кінематограф, з акцентом на їх вплив на глядача; *відвідування кінофестивалю або кінопоказу* – аналіз кінопроцесу в реальних умовах, спостереження за реакцією глядачів, обговорення фільмів у контексті їхньої мистецької та соціальної значущості.

5. СИСТЕМА КОНТРОЛЮ ТА ОЦІНЮВАННЯ

Система контролю під час поточного оцінювання: експрес-опитування; індивідуальне опитування; фронтальне опитування; захист індивідуального науково-дослідного завдання ІНДЗ; презентація результатів виконання самостійної роботи; тестування; письмові роботи; есе, творча робота, проект, презентація.

Формою підсумкового контролю є екзамен. Засоби оцінювання: тести; реферати; есе; презентації результатів виконаних завдань та досліджень; усні відповіді.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

навчальних досягнень здобувачів освіти з курсу

Поточне оцінювання

При виконанні запропонованих завдань до кожної теми (згідно навчальної програми) здобувач освіти може отримати кількість балів за тему відповідно до їх розподілу:

РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ здобувачі освіти

<i>Поточне оцінювання та самостійна робота</i>						Іспит	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6		
5	10	5	10	10	10	40	100
60 балів						балів	балів

Максимум балів, які здобувач освіти може отримати за окремий вид роботи, зокрема тієї, що винесена на самостійне опрацювання – 12 балів, сума яких (за коефіцієнтом) переводиться у відповідний бал кожної теми, що в загалом у ході поточного контролю складе 60 балів:

11-12 балів

Завдання виконано вчасно, його зміст вичерпно і глибоко розкриває тему дослідження кіномистецтва. Оформлення відповідає вимогам, розгляд теми перед аудиторією здійснюється за допомогою аргументованих висновків та інтеграції сучасних підходів. Студент має власну позицію з обговорюваних питань, здатен презентувати її, аргументуючи відповідно до наукових та морально-етичних норм, творчо підходить до виконання завдання.

9-10 балів

Завдання виконано вчасно, в його змісті детально розкривається певна специфіка кіномистецтва. Оформлення відповідає вимогам, студент володіє матеріалом і здатен чітко представити його під час презентації, хоча можливо без глибокого аналізу в усіх аспектах теми.

7-8 балів

Завдання виконано вчасно, в його змісті розкривається основна частина теми з кіномистецтва, оформлення відповідає вимогам. Студент може доповісти про ключові моменти дослідження, але не здійснює глибокого аналізу або узагальнення матеріалу, не підводить чітких підсумків або висновків.

5-6 балів

Завдання виконано вчасно, але зміст є поверхневим, фрагментарно охоплює тему. Оформлення відповідає вимогам, але студент не проводить достатній аналіз джерел або теоретичних аспектів, не може узагальнити та систематизувати матеріал, має труднощі під час презентації дослідження.

3-4 бали

Завдання виконано вчасно, але матеріал є простим повторенням відомих джерел без аналітичної обробки. Студент на репродуктивному рівні відтворює матеріал з помилками і не здатен його грамотно презентувати перед аудиторією.

1-2 бали

Завдання виконано неповно, фрагментарно, часто з допомогою викладача. Практичні навички роботи майже не сформовані, більшість завдань не виконано, і студент не може навести аргументовану думку з обговорюваних питань морального богослов'я та біоетики.

Підсумковий контроль

Іспит проводиться в змішаній формі (усна відповідь + тестування):

Два теоретичних усних питання оцінюється по 12 балів максимум за кожне

Тестування здійснюється на платформі Moodle – 16 балів максимум

Критерії оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни

Оцінка за курс є сумарною в межах 100 балів, які складаються з 60 балів поточного контролю та 40 балів підсумкового контролю.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
	Оцінка (бали)	Пояснення за

		розширеною шкалою
Відмінно	A (90-100)	відмінно
Добре	B (80-89)	дуже добре
	C (70-79)	добре
Задовільно	D (60-69)	задовільно
	E (50-59)	достатньо
Незадовільно	FX (35-49)	(незадовільно) з можливістю повторного складання
	F (1-34)	(незадовільно) з обов'язковим самостійним опрацюванням освітнього компоненту до перескладання

Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом навчання навчальної дисципліни.

Мінімальний пороговий рівень оцінки варто визначати за допомогою якісних критеріїв і трансформувати його в мінімальну позитивну оцінку використовуваної числової (рейтингової) шкали.

ЗАРАХУВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НЕФОРМАЛЬНОЇ ОСВІТИ

Відповідно до «Положення про взаємодію формальної та неформальної освіти, визнання результатів навчання (здобутих шляхом неформальної та / або інформальної освіти, у системі формальної освіти) ЧНУ» https://drive.google.com/file/d/1O7Chn1UqlqjW_JjybxDr-syswxxHuGOn/view у процесі вивчення дисципліни здобувачу освіти може бути зараховано до 25% балів, отриманих за результатами неформальної та / або інформальної освіти з проблем, що відповідають тематиці курсу.

6. ПИТАННЯ ДЛЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ:

1. Охарактеризуйте кіномистецтво як особливий вид мистецької смислотворчості. В чому сутність двоїстої природи кіна?
2. Розкрийте видове, жанрове та часове різноманіття класифікації кіна. Які жанри кіна є специфічними? Обміркуйте співвідношення кіномистецтва, театрального мистецтва та літературного твору в синтетичній видовій особливості кіна.
3. Перерахуйте відомі Вам функції кіна. Оберіть будь-який кіно-твір й продемонструйте в який спосіб він виконує названі Вами функції.
4. Відмінності між ігровим, документальним та експериментальним кіно з точки зору естетики та функціонального навантаження.
5. Взаємозв'язок кіно з театром, літературою та іншими видами мистецтва на різних етапах розвитку кінематографа.
6. Функції кінематографа як мистецтва та їх трансформації в цифрову епоху.
7. Вплив розвитку інтернет-платформ та стримінгових сервісів на структуру кіноринку та переглядові звички аудиторії.
8. Особливості авторського кіно та його відмінності від масового кінопродукту.
9. Зміни в естетичних підходах до кіновиробництва під впливом нових технологій.
10. Еволюція жанрового кіно та специфіка жанрового синтезу в сучасному кінематографі.
11. Соціальні функції кінематографа та його вплив на формування суспільної думки.
12. Роль кінофестивалів у визначенні кіноканону та підтримці кінематографічних інновацій.
13. Що Вам відомо про виникнення кіна у Франції? Обміркуйте визначальні риси французького кіно-авангарду.

14. Внесок братів Люм'єр та Жоржа Мельєса у формування кінематографа як мистецтва.
15. Особливості французького імпресіоністичного кіно та його вплив на світовий кінематограф.
16. Вплив теорії «фотогенії» Луї Деллюка на розвиток французького кіноавангарду та його відмінність від інших течій кінематографа 1920-х років.
17. Яким чином кінокритична діяльність Луї Деллюка сприяла формуванню авторського кіно у Франції?
18. Витлумачте спрямованість та художню виразність французького кіномистецтва 30-х – початку 50-х років. Чому ці кіно-твори називають поетичним реалізмом? Які нові художні прийоми були привнесені у французьке кіно «ною хвилею»?
19. Розкажіть про історію виникнення кіна в Німеччині. В чому художня та соціальна значущість історичного кіна в Німеччині?
20. Проаналізуйте специфіку школи експресіонізму в німецькому кіно. Чому неоромантизм вважають художнім антиподом до цих кіно-творів?
21. Спробуйте проілюструвати специфіку розвитку кіномистецтва в Німеччині доби тоталітаризму. Що Вам відомо про становлення «молодого» німецького кіна?
22. Охарактеризуйте особливості німецького експресіонізму, які визначили його вплив на світову кінематографію, і як цей стиль проявився у фільмах Фріца Ланга та Роберта Віне?
23. Яким чином «Кабінет доктора Калігарі» став маніфестом німецького експресіонізму, і які кінематографічні прийоми цьому сприяли?
24. Висвітліть роль перших вестернів та комедійних фільмів в історії американського кінематографу.
25. Яка роль Голлівуду в американському кіносвіті? Розкажіть про виникнення та «золотий вік» цієї кіно-імперії.
26. Дайте характеристику кіномистецтва в США 40-50-х років. Як Ви гадаєте, чому бандитизм та насильство стали провідними темами американських фільмів кінця 70-х – початку 90-х років?
27. Розкрийте історію становлення кіна у Великій Британії. Що Вам відомо про брайтонську школу кіномистецтва? Чому британцям прийшлося приймати цілу низку законів на захист вітчизняного кіновиробництва?
28. Розкажіть та аналітично прокоментуйте специфіку розвитку кіна в Британії в 30-х – 40-х роках.
29. Обміркуйте основні естетичні та соціальні виразності в кіні «руху розгніваних». Що Вам відомо про ренесанс британського кіна в 80-х – 90-х роках?
30. Значення монтажно-ї школи Сергія Ейзенштейна та її вплив на кіномову ХХ століття.
31. Чим відрізнялася німецька студія UFA від голлівудських кінокомпаній?
32. Охарактеризуйте специфіку розвитку кіномистецтва Данії. Які найвідоміші кінострічки ХХ століття, на Вашу думку, заслуговують найбільшої уваги? Чому?
33. Спробуйте вказати на особливості розвитку кіна в Швеції. Зосередьте свою увагу на школі шведської психологічної драми.
34. Чому неореалізм вважають найвиразнішою школою кіномистецтва в Італії? Обміркуйте внесок в світове кіномистецтво Ф. Фелліні.
35. Дайте характеристику етапам становлення кіносвіту в Іспанії. Яка сюжетна та художня особливість іспанського кінематографу?
36. Як італійський неореалізм відобразив соціальні реалії повоєнної Італії?
37. Специфіка творчості Федеріко Фелліні та його внесок у розвиток європейського авторського кіно.
38. Вплив франкістської цензури на розвиток іспанського кінематографа.

39. Особливості скандинавського кіно: чим творчість Карла Теодора Дреєра та Інгмара Бергмана відрізняється від західноєвропейських традицій?
40. Які естетичні риси вирізняють польську кінематографічну школу Анджея Вайди та Кшиштофа Кесльовського?
41. Як кіно Східної Європи балансувало між ідеологічним тиском і художнім експериментом?
42. Взаємозв'язок між політичними подіями в Угорщині та Чехословаччині та їхнім кінематографом.
43. Як розвивалося незалежне кіно в Іспанії, Італії та Східній Європі в другій половині XX століття?
44. Чому творчість Луїса Бунюеля вважається революційною для іспанського кіно?
45. Вплив Боллівуду на світовий кінематограф та його жанрова специфіка.
46. Які стилістичні особливості вирізняють китайське кіно нової хвилі?
47. Як політичний контекст вплинув на розвиток японського кінематографа?
48. Специфіка кінематографа Латинської Америки: як реалізм поєднується з магічною естетикою?
49. Значення фільмів Акіри Куросави для міжнародного кінематографа.
50. Яким чином кіно Південної Кореї стало глобальним феноменом у XXI столітті?
51. Окресліть як режисери Латинської Америки використовують кінематограф для соціально-політичної критики
52. Взаємозв'язок між традиційними східними мистецтвами та кіномовою Азії.
53. Які кінематографічні течії в Південній Америці мали найбільший вплив на світову кіномову?
54. Чому японське анімаційне кіно займає унікальне місце в культурній індустрії світу?
55. Що Вам відомо про ранній український кінематограф початку – середину XX століття? Охарактеризуйте найзнаковіші кіно-стрічки цього періоду.
56. Українське поетичне кіно – які особливості його художнього та соціального месиджу? Обміркуйте значення цього різновиду українського кіна для сучасного українського кіномистецтва.
57. Як Олександр Довженко сформував поетичний стиль українського кіно?
58. Чим українське поетичне кіно відрізняється від інших європейських кінематографічних течій?
59. Охарактеризуйте ключові естетичні принципи, які використовував Сергій Параджанов у своїх фільмах
60. Як радянська цензура впливала на українське кіно XX століття?
61. Обміркуйте роль Юрія Іллєнка у розвитку українського кінематографа
62. Які художні засоби використовувалися в українському поетичному кіно для передачі національної ідентичності?
63. Місце архаїчних та міфопоетичних мотивів у фільмах Івана Миколайчука як засіб художнього осмислення національної ідентичності.
64. Символіка народної культури в кінематографі Івана Миколайчука та її роль у створенні унікальної кіномови.
65. Іван Миколайчук як феномен українського авторського кіно: поєднання режисерської та акторської майстерності.
66. Естетичні принципи «Тіней забутих предків» та їх вплив на подальший розвиток українського кінематографа.
67. Образ дороги у фільмах «Білий птах з чорною ознакою» та «Пропала грамота» як метафора історичної долі України.
68. Фольклорні та барокові мотиви у візуальному стилі стрічок «Криниця для спраглих» та «Вавилон XX».

69. Поєднання кінематографічної поезії та соціальної критики у фільмах «Камінний хрест» та «Захар Беркут».
70. Як змінилася тематика українського кіно після 2014 року?
71. Обміркуйте чому «Атлантида» Валентина Васяновича отримала міжнародне визнання
72. Сучасне українське кіно та міжнародна фестивалі: імена й дати
73. Чому фільми Нарімана Алієва важливі для репрезентації кримськотатарської культури?
74. Вкажіть, які маркетингові стратегії та тематичні особливості дозволили анімаційному фільму «Мавка. Лісова пісня» стати найкасовішим українським фільмом за роки незалежності
75. Як жанрове розмаїття та адаптація літературних творів вплинули на касовий успіх українських фільмів 2024 року, таких як «Я, «Побєда» і Берлін» та «Конотопська відьма»

7. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Антологія української кінокритики 1920-х. Том 4. Кіно / Фабрика. Упорядники антології: С. Мензелевський та О. Телюк. Національний центр Олександра Довженка, 2021. 200 с.
2. Агеева В. «Я» і Романтика: розпуття Олександра Довженка. Довженко без гриму: Листи, спогади, архівні знахідки / упоряд. і коментар В. Агєєвої і С. Тримбача. Київ : Комора, 2014. С. 5–39.
3. Алфьорова З. «Нове» українське кіно в контексті сучасного аудіовізуального мистецтва. Вісник Київського національного університету культури і мистецтв. Серія: Аудіовізуальне мистецтво і виробництво. 2020. Т. 3. № 2. С. 213–221.
4. Безручко О. «Роз'яничення» Ю. Г. Ілленка у творчості та кінопедагогіці. Українознавчий альманах. 2011. Київ : КНУ ім. Т. Шевченка. Вип. 5. С. 147– 151.
5. Брюховецька Л. Енергія відродження: Українське кіно 2014-2020. К.: Кіно-театр, 2020. 248 с.
6. Брюховецька Л. Кіномистецтво: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Лариса Брюховецька. К.: Логос, 2011. 391 с.
7. Брюховецька Л. Світова кінокласика: випуск 9. Кіно-театр, 2023. 131 с.
8. Брюховецька Л. Приховані фільми: Українське кіно 1990-х. Київ : АртЕк, 2003. 384 с.
9. Вітрів В. Режисерські способи зображення соціальної проблематики в художніх кінофільмах України доби Незалежності. Культура України : зб. наук. праць. Харків : ХДАК, 2024. Вип. 83. С. 83–90.
10. Войтенко В. Фільм жахів/Горор. К.: KINO-КОЛО, 2008. 504 с.
11. Госейко Л. Історія українського кінематографа. 1896–1995. Перекл. з фр. К.: Кіно-Коло. 2005. 464 с.
12. Зубавіна І. Кінематограф незалежної України: тенденції, фільми, постаті. К.: Інститут проблем сучасного мистецтва. 2007. 296 с.
13. Коппола Ф. Ф. Живе кіно і техніка його виробництва. К.: Фабула, 2021. 208 с.
14. Кракауер З. Від Калігарі до Гітлера. Психологічна історія німецького кіно. Пер. з нім. К.: Грані-Т. 2009. 456 с.
15. Росс Е. Кіношно: Графічна мандрівка світом кіно / пер. з англ. І. Ніколайчук. Київ : Рідна Мова, 2019. 200 с.
16. Мусієнко О. Новаторські течії у французькому кінематографі (друга половина ХХ століття). Навчальний посібник. К.: Заповіт. 2005. 233 с.
17. Мусієнко О. Українське кіно: тексти і контекст. К.: Глобус-Прес, 2009. 432 с.
18. Поетичне кіно: заборонена школа. К.: В-во «АртЕк», Редакція журналу «Кіно-Театр». 2001. 464 с.

19. Скуратівський В. Екранні мистецтва у соціокультурних процесах XX століття. Генеза. Структура. Функції. К.: В-во Івана Федорова. 1997. Ч.1. 224 с.; Ч.2. 240 с.
20. Тримбач С. Іван Миколайчук. Містерії долі. К.: Дух і літера, 2023. 368 с.
21. Bordwell D., Thompson K. Film History: An Introduction. 3rd ed., McGraw-Hill, 2010. 800 p.
22. Cook David A. A History of Narrative Film. 5th ed., W.W. Norton & Company, 2016. 864 p.
23. Nowell-Smith G., editor. The Oxford History of World Cinema. Oxford University Press, 1996. 824 pages.
24. Monaco J. How to Read a Film: Movies, Media, and Beyond. 4th ed., Oxford University Press, 2009. 736 p.
25. Bordwell D., Thompson K. Film Art: An Introduction. 12th ed., McGraw-Hill, 2018. 544 p.
26. Bazin A. What Is Cinema? Translated by Hugh Gray, University of California Press, 2005. 391 p.
27. Elsaesser T., Malte H. Film Theory: An Introduction Through the Senses. 2nd ed., Routledge, 2015. 246 p.
28. Mast G., Bruce F. K. A Short History of the Movies. 11th ed., Pearson, 2011. 784 p.
29. Cousins M. The Story of Film: A New Generation. Pavilion, 2021. 512 p.
30. Gunning T. The Films of Fritz Lang: Allegories of Vision and Modernity. BFI Publishing, 2000. 272 p.

ПОЛІТИКА ЩОДО АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Дотримання політики щодо академічної доброчесності учасниками освітнього процесу при вивченні навчальної дисципліни регламентовано такими документами:

- ✓ «Етичний кодекс Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича» https://www.chnu.edu.ua/media/jxdfs0zb/etychnyi-kodeks-chernivets_koho-natsionalnoho-universytetu.pdf;
- ✓ «Положенням про виявлення та запобігання академічного плагіату у Чернівецькому національному університету імені Юрія Федьковича» https://www.chnu.edu.ua/media/n5nbzwgb/polozhennia-chnu-pro-plahi_at-2023plusdodatky-31102023.pdf